

Noordbrabants Museum

Gereserveerd subsidiebedrag: **€ 250.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 250.000

Over de instelling

Stichting Noordbrabants Museum (hierna: Noordbrabants Museum) is een regionaal museum, gevestigd in 's-Hertogenbosch. Het museum presenteert kunst, cultuur en geschiedenis van Noord-Brabant. De museumcollectie omvat meer dan dertigduizend objecten, zoals schilderijen, prenten, tekeningen, textiel, munten en penningen, glas, zilver, kunstnijverheid, archeologie en typisch Brabantse objecten. Educatie, artistieke kwaliteit en emotie zijn de belangrijkste uitgangspunten voor de presentaties en de activiteiten; hiermee wil het museum de bezoekers vermaken, samenbrengen en prikkelen.

Het Noordbrabants Museum is met deze aanvraag ook aanvrager namens Stedelijk Museum Breda, TextielMuseum in Tilburg, Design Museum Den Bosch, Van Abbemuseum in Eindhoven en Museum Helmond. Het gezamenlijke doel van de zes musea is het bereiken van een groter en meer divers publiek in Noord-Brabant, en talentontwikkeling van jongeren in de culturele sector.

Subsidieadvies

Het Noordbrabants Museum vraagt als penvoerder subsidie aan als instelling met als kernactiviteit het beheer en behoud van een provinciale collectie cultureel erfgoed van nationaal of internationaal belang. Het museum vraagt subsidie voor het uitvoeren van publieksactiviteiten die verband houden met de collectie en een aanvulling vormen op de activiteiten waarvoor de gemeente 's-Hertogenbosch en provincie Noord-Brabant subsidie verstrekken. Het museum is voorgedragen door de Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, waar de instelling haar standplaats heeft. Het Noordbrabants Museum voldoet aan de eisen die de Regeling stelt met betrekking tot artikel 3.26.

De Raad voor Cultuur adviseert het Noordbrabants Museum geen subsidiebedrag te verlenen, tenzij de instelling:

- een aangepast activiteitenplan opstelt met een nieuwe invulling van de besteding van de rijksbijdrage, waarbij het budget minder versnipperd wordt.
- een aangepaste begroting opstelt in lijn met het activiteitenplan.
- ingaat op de beloning van vaste, tijdelijke en freelance medewerkers.

- een toelichting geeft op de toepassing van de Code Fair Practice, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie, met concrete actiepunten voor de komende periode.

De raad oordeelt negatief over de aanvraag van het Noordbrabants Museum in samenwerking met Stedelijk Museum Breda, TextielMuseum, Design Museum Den Bosch, Van Abbemuseum en Museum Helmond. De Brabantse musea willen de bijdrage besteden aan het verwerven van zes junior-conservatoren die, per museum, voor een periode van vier jaar werken aan het bereiken van nieuwe doelgroepen in Noord-Brabant. De raad stelt grote vraagtekens bij de uitvoerbaarheid van de plannen, omdat de BIS-subsidie met een gelijkelijke verdeling over de instellingen te versnipperd terecht komt. Het takenpakket en de verwachtingen van de conservator staan bovendien niet in verhouding met het aantal beschikbare uren.

Het Noordbrabants Museum is een financieel gezonde instelling. De raad vindt de toelichting op de toepassing van de Fair Practice Code inclusief eerlijke beloning, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie echter onvoldoende en te weinig concreet.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Het Noordbrabants Museum wil met de BIS-subsidie in de periode 2021 – 2024 intensief samenwerken met het Van Abbemuseum, Stedelijk Museum Breda, TextielMuseum, Design Museum Den Bosch en Museum Helmond. De gemeenschappelijke doelstelling is meer bezoekers naar Brabantse musea halen, waarbij zij gezamenlijk nastreven dat de bezoekersgroep meer divers wordt.

De Brabantse musea willen de rijksbijdrage besteden aan het verwerven van een team van zes junior-conservatoren die, per museum, gedurende vier jaar werken aan het bereiken van nieuwe, specifieke doelgroepen in Noord-Brabant. Daarnaast wordt de subsidie gebruikt voor een vierjarig activiteitenprogramma. Iedere conservator krijgt een eigen opdracht voor het realiseren van publieksactiviteiten die verband houden met de collecties. Het gezamenlijke resultaat van de samenwerking is een grotere en bredere bezoekersgroep bij Brabantse musea, producten en activiteiten die dit bewerkstelligen, en talentontwikkeling van starters in de culturele sector.

In de aanvraag wordt slechts summier ingegaan op het beoogde profiel van de junior-conservatoren: een passende opleiding, weinig werkervaring, bij voorkeur niet of nauwelijks in de culturele sector. Het wordt een baan

aangeboden van tussen de zestien en twintig uur per week. Zij worden begeleid door een mentor uit de eigen organisatie en presenteren periodiek hun bevindingen aan een stuurgroep van directeuren van de zes musea. Het is de bedoeling dat de conservatoren ervaringen delen met de andere junior-conservatoren, het eigen museum, musea en culturele instellingen in Noord-Brabant, en ambtenaren in het culturele veld. De conservatoren werken hiervoor een voorstel uit, dat tevens een in 2024 te organiseren symposium omvat. Tijdens dit symposium leveren zij een publicatie op: een eindevaluatie die beschikbaar is voor alle Nederlandse musea.

De raad oordeelt negatief over de aanvraag. Hij vindt de uitvoering van de plannen zeer kwetsbaar: het takenpakket en de beoogde resultaten staan niet in verhouding tot het aantal uur dat de conservatoren tot hun beschikking hebben. De kwetsbaarheid wordt versterkt omdat in het plan niet duidelijk wordt omschreven hoe de projecten gemonitord worden, behalve door middel van tussentijdse evaluaties. Naar inzicht van de raad is de opdracht voor de conservatoren te omvangrijk en ambitieus, omdat de BIS-subsidie van 250.000 euro door zes instellingen van verschillend formaat wordt gedeeld. Hierdoor blijft per museum slechts een relatief klein bedrag over. De activiteiten vinden zowel organisatorisch als inhoudelijk dan ook te versnipperd plaats. De raad had liever gezien dat het Noordbrabants Museum zich opstelt als museum met een spilfunctie in de provincie Noord-Brabant, met activiteiten en resultaten die van waarde zijn voor de hele provincie.

Vernieuwing

De raad is gecharmeerd van het idee om jonge krachten met een frisse blik naar publieksverbreding, de collectie en de organisatie te laten kijken. De uitwerking van dat idee is echter ontoereikend en het budget is te klein om dit op zichzelf sympathieke plan succesvol tot uitvoering te brengen.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Het Noordbrabants Museum geeft een te summiere toelichting op de beloning van vast en tijdelijk personeel, en de wijze waarop deze beloning aansluit bij bestaande afspraken over honorering in de sector.

De instelling is een financieel gezonde instelling, met een hoge liquiditeit en solvabiliteit. Hoewel zij in de aanvraag niet ingaat op risico's en beheersmaatregelen, blijkt uit de financiële cijfers een laag risico om bij tegenvallende inkomsten de activiteiten niet te kunnen voortzetten.

Voor de uitvoering van de activiteiten in het kader van de BIS hebben de zes musea ruim twee miljoen euro begroot. Deze kosten betreffen publieksactiviteiten, overhead en talentontwikkeling (bijeenkomsten, symposium en publicatie). Volgens de instelling kunnen de aanstelling van

de junior conservatoren of het activiteitenbudget worden uitgebreid, als de provincie bereid is om als betrokken partner het initiatief financieel mede te ondersteunen. Zolang dit niet het geval is, vindt de raad dat de ambities niet in verhouding staan tot het aantal uren, wat ook in strijd is met de voorwaarden voor eerlijke beloning.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Het Noordbrabants Museum heeft sinds 2018 een vernieuwde visie op educatie, waarin het verhaal centraal staat: 'Zalen vol verhalen, kom en zet je verbeelding aan'. Een goed verhaal zien of horen maakt mensen betrokken en inspireert tot het creëren van eigen verhalen. De raad waardeert deze benadering. De instelling wil de junior-conservator vragen aanbod te ontwikkelen voor vmbo- en mbo-scholieren. Hiervoor worden bestaande en nieuwe duurzame samenwerkingsverbanden met onderwijspartners aangegaan, en scholieren worden betrokken. De conservator begint met de Museumgame voor vmbo-scholieren en een project over identiteit voor het mbo-onderwijs, gekoppeld aan het leven van Vincent van Gogh.

Het doel van de zes musea is om via samenwerking en cocreatie nieuwe bezoekers aan te trekken voor hun eigen en andere musea, zoals vmbo-scholieren, jongeren, migranten, mensen met een beperking, ouderen en niet-stadsbewoners. Het Noordbrabants Museum ontving in 2018 meer dan 219.000 bezoekers, waarvan ruim 14.000 via schoolgebonden activiteiten. De instelling wil een verdubbeling van de onderwijsaantallen in 2022: meer leerlingen en een verbreding van de doelgroep met jongeren die zich op dit moment (nog) niet of nauwelijks aangetrokken voelen tot het museum. Dit lijkt de raad een haalbare ambitie.

Geografische spreiding

Het Noordbrabants Museum is een belangrijk museum op regionaal en (inter)nationaal niveau. De raad waardeert het dat zij samenwerking zoekt met collega-musea in de eigen provincie, maar vindt de voorgestelde invulling te kwetsbaar.

Toepassing Fair Practice Code

Het Noordbrabants Museum onderschrijft de Fair Practice Code, maar geeft geen toelichting op de toepassing daarvan. Het is dan ook niet duidelijk op welke manier de instelling de code de afgelopen jaren heeft toegepast en welke stappen zij de komende periode wil zetten, met name in relatie tot de aan te stellen junior-conservatoren.

Toepassing Governance Code Cultuur

Het Noordbrabants Museum wordt bestuurd volgens het raad-van-toezichtmodel. Het museum onderschrijft de principes van de Governance Code Cultuur, maar een nadere uitwerking daarvan ontbreekt, evenals eventuele actiepunten.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Het Noordbrabants Museum zegt de Code Diversiteit en Inclusie te onderschrijven en toe te passen, maar licht niet toe op welke wijze. De raad had graag gezien dat de instelling aan de hand van de vier p's (programma, publiek, personeel en partners) de toepassing van de code had uitgewerkt. Bovendien is niet duidelijk of er aandachtspunten zijn voor de komende periode.

Ook Stedelijk Museum Breda, TextielMuseum, Design Museum Den Bosch, Van Abbemuseum en Museum Helmond zeggen zich te (willen) committeren aan de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie. De raad betreft in zijn advies alleen de toelichting van het Noordbrabants Museum als aanvrager.